

Иисус Христос е роден по време на преброяване

*...През ония дни излезе от кесаря Августа заповед - да се направи преброяване по цялата земя.
Това преброяване беше първо, когато Кириний управляваше Сирия.
И отиваха всички да се записват, всеки в своя град.
Тръгна и Иосиф от Галилея, от град Назарет, за Иудея, за града Давидов, наречен Витлеем,
понеже беше от дома и рода Давидов,
за да се запише с Мария, сгодената за него жена, която носеше дете...*

Евангелие от Лука 2: 1-5

Знаете ли, че преброяването на населението е практика толкова стара, колкото и държавата като институция. Не може да се каже с точност кой е първият владетел, броил поданиците мъже за военни цели или изготвил списък на домакинствата, за да ги облага с данък. Числата, получени при преброяванията, от хилядолетия служат като елементи на политическата пропаганда, особено с цел да се оправдае разширяването на територията.

Смята се, че началото на броенето на хора, животни и продукти от първа необходимост е поставено доста преди цитираното преброяване, описано в Новия завет - още в Древен Вавилон преди близо 6 000 години, където било решено да се преброят хората, добитъкът, маслото, млякото и медът, както и ... вълната и зеленчуците. И така на всеки шест-седем години. Не с компютри, калкулатори и други средства за улесняване на броенето, а ... с помощта на сметало и анкетъори с математическа дарба.

Знае се, че преброявания на населението са извършвали древните египтяни, японци, гърци, евреи, перси и римляни, като резултатите обикновено са били държавна тайна. Данни за преброявания в Европа има от 15-и и 16-и век. Например данните от преброяването през 1449 г. в гр. Нюрнберг, Германия, са послужили за определяне на необходимите доставки на храни в случай на обсада на града.

Най-старото периодично преброяване се провежда в Съединените американски щати на всеки десет години от 1790 г. насам. Преброяването в Обединеното кралство датира от 1801 г. и е на всеки десет години с изключение на 1941 г. по време на Втората световна война.

Средата на 19-и век бележи началото на модерното преброяване, при което се събира информация за отделния човек, а не за домакинството (в Брюксел през 1842 г. и в САЩ през 1850 година).

В края на 19-и век Международният статистически институт одобрява набор от правила за преброяване на населението и представяне на резултатите.

Един от първите въпроси, разгледани от Организацията на обединените нации след създаването ѝ, е разработването на план за провеждане на световно преброяване на населението през 1950 година. Въпреки че към онзи момент няма условия за осъществяването му, ООН предприема стъпки за насърчаване на преброяването и дава препоръки за подобряване на сравнимостта на данните. В резултат до 1960 г. в света се провеждат около 180 преброявания - на 2.2 милиарда души.

През 1958 г. ООН определя модерното преброяване на населението като общ процес по събиране, обобщаване и публикуване на демографски, икономически и социални данни, отнасящи се за постоянното население в дадена държава или територия към определен времеви момент.

Причините за преброяванията са в пряка зависимост от нуждите на държавата и социално-икономическото ѝ развитие. Необходима е много информация за вземането на адекватни управленски решения, за да се създадат условия за подобряване на здравния статус, грамотността, образованието, доходите, селскостопанската продукция, индустриалното производство, за осигуряването на храна и други потребителски стоки. Информацията от преброяванията се използва и за да се определи представителността на законодателните органи, броят на лицата, които могат да гласуват, и други.

Данните от преброяването са и солидна основа за различни демографски, икономически и социални изследвания. Те дават възможност за идентифицирането и описанието на такива групи като работната сила, икономически зависимите лица, селските и градските популации, расовите и религиозните малцинства, мигрантите и други. Сравненията на динамичните редове показват промените в броя, характеристиките и местоположението на населението.

Преброяването на населението и жилищния фонд е най-голямото статистическо изследване, което се провежда периодично и от статистическата служба на България.

България има дълга, достойна за гордост история на преброяванията. Началото е поставено в зората на Третата българска държава през 1880 г., като получените данни играят важна роля при написването на новата българска история и очертаването на бъдещото развитие на страната. В 136-

годишната история на българската статистика досега са организирани и проведени 17 преброявания.

От началото на новото столетие НСИ проведе две преброявания на населението и жилищния фонд - през 2001 и 2011 г., в съответствие с препоръките на Евростат, като данните са съпоставими с другите европейски страни и са част от данните за Европа и света.

През 2011 г. в България за първи път беше проведено онлайн преброяване в резултат на бързото развитие и все по-нарастващото влияние на информационните технологии в обществото. По интернет се преброиха 41% от населението (в София - 66%, във Варна - 51%, в Габрово - 44%, в Русе - 43%, в Пловдив и Бургас - по 41%).

Резултатите от Преброяване 2011 са достъпни в интернет на адрес:
<http://www.nsi.bg/census2011/>